

ZÁSADY PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTU STATUTÁRNÍHO MĚSTA BRNA

Cílem těchto Zásad je nastavit fungování participativního rozpočtu ve statutárním městě Brně tak, aby se každý občan či obyvatel mohl zúčastnit.

1. POJMY

1. *Participativní rozpočet (dále jen „PaRo“)* je proces, v rámci kterého je občanům města umožněno rozhodovat o části rozpočtu.
2. *Občan města* je fyzická osoba, která má trvalý pobyt v Brně a dosáhla věku 18 let.
3. *Obyvatel města* je fyzická osoba starší 15 let, která se v Brně zdržuje.
4. *Město* je statutární město Brno a jeho městské části.
5. *Projekt* je investiční či neinvestiční akce realizovaná na území a majetku města,
 - a. *investiční projekt* – je zaměřen zejména na pořízení hmotného i nehmotného majetku. Investiční neboli „tvrdý“ projekt zahrnuje jak náklady na jeho pořízení, tak i provozní náklady po dobu 3 let. Provozní náklady není možné využít k jinému účelu.
 - b. *neinvestiční projekt* – je zaměřen na tzv. „měkké“ aktivity, při kterých nedochází k pořízování, budování nebo rekonstrukcím majetku města. Náklady neinvestičního projektu jsou určeny pouze na jeho realizaci.
6. *Kancelář participace (dále jen „KPAR“)* je útvar Odboru strategického rozvoje a spolupráce (dále jen „OSRS“) MMB. Do jeho kompetence spadá koordinace celého procesu participativního rozpočtu včetně dohledu nad realizací projektu a následná kontrola.
7. *Realizátor projektu* je KPAR, popřípadě jiný subjekt, který byl pověřen realizací projektu Radou města Brna (dále jen „RMB“) na základě doporučení KPAR.
8. *Správce projektu* zajišťuje u investičních projektů provoz majetku, jenž je výstupem zrealizovaného projektu, jeho údržbu a případné opravy.
9. *Navrhovatel projektu* je obyvatel města, který návrh projektu podal.
10. *Výzva* je dokument schválený RMB obsahující základní informace k zahajovanému ročníku PaRo.

2. PRŮBĚH PROCESU

1. *PaRo* se skládá z několika navazujících a pravidelně se opakujících fází:
 - a. zahájení ročníku RMB,
 - b. podávání návrhů obyvateli,
 - c. sběr podpory,
 - d. posuzování proveditelnosti návrhů,
 - e. hlasování občanů,
 - f. realizace projektů.
2. *Termíny pro jednotlivé fáze PaRo* stanovuje RMB v souladu s článkem 3 těchto Zásad.

3. ROČNÍKY

1. *PaRo* probíhá v jednotlivých ročnících.
2. Každý ročník zahajuje RMB schválením Výzvy, která obsahuje především:
 - a. *objem finančních prostředků vyčleněných z rozpočtu města,*
 - b. *tematické okruhy pro projekty,*
 - c. *harmonogram PaRo.*

4. PODÁVÁNÍ NÁVRHŮ PROJEKTŮ

1. Každý obyvatel města může podat návrh na nejvýše pět projektů.
2. Návrh musí obsahovat minimálně tyto informace:
 - a. *název projektu,*
 - b. *popis návrhu projektu a stručné shrnutí,*
 - c. *veřejný přínos projektu,*
 - d. *umístění projektu (nebo informaci o jeho nevázanosti na místo),*
 - e. *předpokládaná finanční náročnost,*
 - f. *kontakt na navrhovatele,*
 - g. *tematický okruh projektu.*
3. *Kontakty pro podávání projektů* budou uvedeny ve Výzvě vydané RMB.

5. VHODNÉ PROJEKTY

1. Podané projekty musí vyhovět následujícím omezením:
 - a. projekt je veřejně prospěšný,
 - b. doba přípravy projektu nesmí přesáhnout 24 měsíců,
 - c. doba fyzické realizace projektu nesmí překročit 12 měsíců,
 - d. město má kompetenci projekt realizovat,
 - e. projekt musí být na majetku a území města,
 - f. celkové předpokládané náklady na realizaci projektu včetně jeho provozních nákladů po dobu 3 let nepřekračují 3 mil. Kč (včetně DPH),
 - i. do návrhu rozpočtu projektu musí být zahrnuty veškeré výdaje (investiční i provozní) projektu, bez ohledu na případné příjmy,
 - ii. veškeré příjmy generované projektem budou náležet do rozpočtu realizátora/správce (města),
 - iii. finanční prostředky alokované na projekty PaRo nesmí být použity k jinému účelu,
 - g. projekt nesměřuje do bytového fondu města,
 - h. projekt nesmí propagovat produkty, služby, činnosti či stanoviska subjektů komerčního i nekomerčního charakteru, zejména náboženského či politického,
 - i. cílem projektu nesmí být přímé poskytování finančních prostředků (například formou dotací, výher či darů),
 - j. u investičních projektů, které nejsou vázány na jedno konkrétní místo, ale mají být realizovány na území více městských částí, je nutný souhlas všech městských částí, do jejichž území realizace projektu zasahuje,
 - k. projektem není – návrh na změnu legislativy, návrh na zavedení, změnu či rušení regulačního omezení (zákazy, dopravní značky), materiál předkládaný orgánům města ke schválení apod.
 - l. projekty, které byly označeny jako nevhodné, jsou uvedeny na webových stránkách participativního rozpočtu: <https://damenavas.brno.cz/nevhodne-projekty/>.
2. Na provozních výdajích se může finančně podílet městská část:
 - a. zapojení městské části musí být uvedeno navrhovatelem v návrhu projektu,
 - b. závazné stanovisko městské části o finanční účasti na provozních výdajích musí být vydáno před ukončením posuzování proveditelnosti projektu,
 - c. prostředky poskytnuté městskou částí se nezapočítávají do limitu dle článku 5. odst. 1 bodu f. těchto Zásad.

6. OVĚŘENÍ PROVEDITELNOSTI PROJEKTU

1. Jako podporované budou označeny ty projekty, které získají podporu minimálně 50 obyvatel v případě užití podpisového archu, nebo 300 „líbí se mi“ od návštěvníků webových stránek PaRo: <https://damenavas.brno.cz/>
2. U každého podporovaného návrhu projektu bude městem prověřena jeho proveditelnost, a to především se zřetelem na:
 - a. formální náležitosti projektu (k tomu blíže článek 5 odst. 1 těchto Zásad),
 - b. soulad projektu s požadavky stanovenými v těchto zásadách pro vhodné projekty,
 - c. přiměřenost předpokládaných nákladů projektu,
 - d. přiměřenost předpokládané časové náročnosti projektu,
 - e. skutečnost, zda projekt není v rozporu s plánovanými investičními či neinvestičními akcemi města,
 - f. soulad se zákony, jinými právními předpisy a s veřejným zájmem.
3. Proveditelnost projektu je podmíněna souhlasem městské části, na jejímž území má být projekt realizován, o který žádá KPAR.
4. Navrhovatel projektu bude vyrozuměn, zda je jím navržený projekt:
 - a. proveditelný, či
 - b. neproveditelný.
5. Navrhovatel bude průběžně informován ze strany KPAR o stavu posuzování jeho projektu.
6. Ve fázi podávání návrhů bude mít navrhovatel možnost provést dílčí úpravy projektu, zejména aby vyhověl požadavkům na proveditelnost.
7. Do hlasování postupují pouze proveditelné projekty, které prošly ověřením.

7. HLASOVÁNÍ

1. Hlasovat může každý Občan města.
2. Termín pro zahájení a ukončení hlasování vyhláší RMB ve Výzvě.
3. Hlasování probíhá následujícími způsoby:
 - a. v elektronické podobě na webových stránkách,
 - b. osobně na veřejných setkáních nebo v Kanceláři participace.
4. Každý občan může využít obě z výše uvedených možností, v případě pochybností o platnosti elektronického hlasování je závazné osobní hlasování.
5. Podporu projektu občan vyjadřuje kladnými hlasy, kterých má k dispozici 5 (z toho maximálně dva na jeden projekt).
6. Nesouhlas s projektem občan vyjadřuje zápornými hlasy, které má 2 (z toho maximálně jeden na projekt).
7. Počet kladných i záporných hlasů pro jednotlivé projekty, včetně jejich pořadí bude průběžně zveřejňován na webových stránkách <https://damenavas.brno.cz/>
8. Hlasování je tajné.
9. Platná budou ta hlasování, která budou v souladu s těmito Zásadami.

8. VÝBĚR PROJEKTŮ K REALIZACI

1. Po ukončení hlasování budou sečteny všechny platné kladné hlasy.
2. Projekty, pro které bude hlasovat více občanů záporně než kladně, nebudou zahrnuty.
3. Projekty budou seřazeny dle počtu dosažených kladných hlasů, v případě shody rozhodují doplňující kritéria v následujícím pořadí: počet záporných hlasů, počet hlasujících.
4. Projekty budou dle dosaženého pořadí zařazovány do seznamu vítězných projektů, a to až do vyčerpání finanční částky na příslušný ročník PaRo určené ve Výzvě.
5. Vítězné projekty se stanou součástí návrhu rozpočtu města na následující rok.
6. Výsledky hlasování a vítězné projekty budou zveřejněny.

9. REALIZACE PROJEKTŮ

1. Realizace vítězných projektů bude financována a realizována městem.
2. Realizátorem je KPAR, popřípadě jiný subjekt, který byl pověřen realizací projektu RMB na základě doporučení KPAR.
3. Pokud skutečné náklady na projekt překročí předpokládanou částku o maximálně 20 % z celkové ceny na daný projekt, budou městem dofinancovány. Při vyšším překročení bude projekt považován za nerealizovatelný a OSRS předloží do Zastupitelstva města Brna materiál obsahující možné následné postupy.
4. Pokud skutečné náklady nedosáhnou předpokládané částky, zůstane úspora statutárnímu městu Brno.
5. Pokud jsou dva nebo více vítězných projektů neslučitelné (místně nebo časově) je realizován ten s větším počtem hlasů.
6. Pokud dojde zásahem vyšší moci k prodloužení realizace projektu nad 12 měsíců, bude projekt dokončen.
7. Pokud dojde zásahem vyšší moci k nerealizovatelnosti projektu, nebude projekt dokončen.
8. Na realizaci projektu není právní nárok.
9. Průběh realizace bude zveřejňován na webových stránkách <https://damenavas.brno.cz/>
10. Projekty realizované v rámci PaRo budou viditelně označeny logem Dáme na vás.

10. SETKÁNÍ S VEŘEJNOSTÍ

1. V průběhu procesu PaRo probíhá několik typů setkání s občany:
 - a. veřejná setkání zaměřená na informace, jak vypracovat návrh projektu,
 - b. setkání navrhovatelů projektů s možností projekty upravit, sloučit nebo stáhnout,
 - c. veřejná představení podaných projektů za účasti navrhovatelů projektů a moderátora s možností vyslovit podporu až čtyřem projektům (v hlasovací galerii budou po celou dobu finálového hlasování umístěny na prvních místech),
 - d. veřejná zvažování, na kterých bude probíhat hlasování o navržených projektech,
 - e. hodnotící setkání zaměřená na nápady, jak PaRo zlepšit.
2. Setkání budou probíhat ve všední dny v odpoledních hodinách.

3. Setkání budou svolávána prostřednictvím KPAR s dostatečným časovým předstihem.

11. KANCELÁŘ PARTICIPACE

1. O průběh PaRo se starají pracovníci Magistrátu města Brna zařazení v útvaru KPAR.
2. KPAR se věnuje zejména:
 - a. komunikaci s obyvateli, občany a navrhovateli projektů,
 - b. spolupráci na tvorbě a realizaci komunikační kampaně PaRo,
 - c. navrhování termínů zahájení a ukončení jednotlivých fází PaRo,
 - d. prověřování proveditelnosti projektů včetně komunikace s městskými částmi, volenými orgány města Brna a dalšími útvary MMB,
 - e. zveřejňování podaných návrhů na projekty, výsledků hlasování, průběhu realizace projektů.
 - f. realizaci projektů.
3. KPAR provádí formální kontrolu navržených projektů a spolupracuje s navrhovateli při odstranění jejich nedostatků.

12. INFORMOVANOST

1. Informování veřejnosti probíhá průběžně ve všech fázích procesu.
2. Město využívá všechny vhodné dostupné komunikační kanály, zejména pak:
 - a. webové stránky PaRo,
 - b. sociální sítě,
 - c. tištěná média, letáky,
 - d. kontaktní místa a kampaň ve veřejném prostoru.
3. Informace o časovém harmonogramu, setkáních, hlasování, projektech a průběhu jejich realizace jsou zveřejňovány na webových stránkách PaRo.

13. VYHODNOCENÍ PROCESU PaRo

1. Celý proces PaRo bude pravidelně vyhodnocován a zlepšován.
2. Hodnotit se bude především:
 - a. dostupnost procesu pro veřejnost,
 - b. splnění cílů komunikační kampaně PaRo,
 - c. kvalita uskutečněných setkání,
 - d. zatížení úřadu,
 - e. úspěšnost realizace projektů.